

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44513
Nom	Trastorns de l'audició
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2	5 - Intervenció en els trastorns de l'audició i del llenguatge	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
FERRER MANCHON, ANTONIO M.	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació

RESUM

L'assignatura Trastorns de l'Audició pretén oferir un acostament a les conseqüències i formes d'avaluació i intervenció relacionades amb limitacions en el funcionament sensorial auditiu. Per a açò, en primer lloc s'explora des d'una perspectiva audiològica el concepte de sordera, les diferents classificacions associades a aquesta i els mètodes emprats en l'actualitat per a la detecció d'una hipoacusia i per a la valoració del grau de pèrdua auditiva. Així mateix, es consideren les diferents causes vinculades amb l'aparició d'una sordera.

En relació amb la intervenció s'introdueixen les diferents aproximacions que persegueixen la millora del desenvolupament comunicatiu-lingüístic: entrenament auditiu, percepció visual del llenguatge oral o lectura llavi-facial, paraula complementada, dactilologia i comunicació bimodal. S'exposa l'impacte que l'ús de diferents tecnologies per a l'aprofitament de restes auditives (pròtesis implantables i no implantables) tenen sobre la millora de la percepció auditiva en general i de la parla en particular.

Des d'una perspectiva sociocultural es revisen els fonaments relacionats amb l'ús de la Llengua de Signes i el seu estatus com a signe d'identitat de la Comunitat Sorda, aprofundint igualment en la incidència sobre processos cognitius i d'organització cerebral.

S'analitza l'efecte que sobre l'organització de la resposta educativa té l'aposta per enfocaments monolingües orals o bilingües en l'educació de xiquets i joves amb sordera.

Es tracta de manera especial la intervenció sobre la competència lectora en persones sordes, analitzant programes i estratègies d'intervenció com l'adaptació de textos.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Convé dominar diferents continguts relacionats amb assignatures prèvies:

- Els relacionats amb les diferents fórmules per a l'organització de la resposta educativa per a atendre les NEE (Discursos i paradigmes normatius i comparats en educació inclusiva).
- Els tractats pel que fa al desenvolupament comunicatiu-lingüístic en població sense discapacitats (Desenvolupament i adquisició del llenguatge)
- Els vinculats a l'adquisició i domini de la lectura.

COMPETÈNCIES

2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2

- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguem comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Conèixer i ser capaç de dissenyar, aplicar i avaluar els sistemes de comunicació augmentativa.
- Conèixer i comprendre processos d'investigació en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu i social

- Tindre un compromís actiu amb la no discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat
- Buscar, gestionar i analitzar informació científicoprofessional
- Saber previndre l'aparició y/o intensificació de necessitats específiques de suport educatiu
- Saber col·laborar en els àmbits acadèmic i social amb famílies, professionals i institucions
- Conèixer i interpretar informes tècnics, d'investigació i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius
- Conèixer els fonaments, principis, valors i actituds que sustenten el dret a l'educació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu
- Conèixer la normativa internacional, estatal i autonòmica vigent en matèria d'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu i en el context social, i ser capaç d'aplicar dita normativa en diferents supòsits
- Conèixer i comprendre els procediments d'avaluació i intervenció en l'entorn escolar en xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu
- Dissenyar, planificar i avaluar mesures ordinàries i específiques d'atenció en funció de les diferents necessitats específiques de suport educatiu i en el context social
- Conèixer i comprendre l'impacte de les necessitats específiques de suport educatiu sobre les relacions familiars

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Saber els criteris classificatoris actuals dels trastorns del parla, veu, llenguatge i audició.
- Saber establir els procediments oportuns per a l'avaluació dels trastorns de la parla, veu i llenguatge en l'etapa infantil.
- Saber interpretar les variables més rellevants per a explicar l'heterogeneïtat subjacent als trastorns del parla, veu, llenguatge i l'audició.
- Dominar les directrius per al disseny d'intervencions basades en l'evidència dels trastorns del parla, veu, llenguatge i audició en l'etapa infantil.
- Saber els aspectes normatius de caràcter específic lligats a la intervenció educativa en alumnat amb deficiència auditiva.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Perspectiva audiològica de la sordera.

Bases anatòmiques i fisiològiques de l'audició. Classificació i característiques de les pèrdues auditives. L'exploració de la capacitat auditiva: mètodes de detecció i avaluació. Tecnologies per a l'aprofitament de restes auditives: pròtesis auditives.

2. Intervenció per al desenvolupament comunicatiu lingüístic

Entrenament auditiu. Percepció visual del llenguatge oral. Cued Speech. Dactilologia. Comunicació o sistema bimodal.

3. Perspectiva sociocultural i educativa de la sordera.

Marc legal i atenció a la discapacitat auditiva. La Llengua de Signes. Desenvolupament soci-afectiu i sordera: la Comunitat Sorda. Organització de la resposta educativa per a l'atenció a les necessitats educatives d'alumnat amb sordera.

4. Intervenció per al desenvolupament de la competència lectora.

Característiques de la lectura en població amb sordera. Estratègies i programes d'intervenció per a la millora de la competència lectora.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	42,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	28,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa
Aprentatge basat en problemes
Tutoria Acadèmica
Treball en grup i cooperatiu
Exposició, debat i coordinació

AVALUACIÓ

- Examen tipus test i/o de desenvolupament (60%). És requisit per a superar l'assignatura aprovar l'examen. Aquest requisit és recuperable en segona convocatòria.
- Realització d'activitats d'aula (20%). És requisit per a superar l'assignatura lliurar i superar, almenys, el 70% de les activitats d'aula. El seu incompliment en primera convocatòria, serà recuperable en segona convocatòria mitjançant una prova d'avaluació addicional sobre les competències treballades en les activitats d'aula.
- Treball en grup amb presentació oral (20%). Aquest apartat d'avaluació no és recuperable en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Torres, S.; Urquiza, R. y Santana, R. (1999). Deficiencia Auditiva. Guía para padres y profesionales. Málaga: Aljibe.
- Acosta, V. M. (2006). La sordera desde la diversidad cultural y lingüística: construyendo centros inclusivos en la educación del alumnado con sordera. Barcelona: Elsevier Masson.
- Manrique, M., y Huarte, A. (2002). Implantes cocleares. Barcelona: Masson.
- Salesa, E., Perelló, E., y Bonavida, A. (2013). Tratado de audiolgía (2ª ed.). Barcelona: Elsevier Masson.
- Juárez, A. y Monfort, M. (2001). Algo que decir. Hacia la adquisición del lenguaje: Manual de orientación para los padres de niños con sordera, de 0 a 5 años. Madrid: Entha Ediciones.

Complementàries

- Alegria, J., Dominguez, A. B. y van der Straten, P. (2009). ¿Cómo leen los sordos adultos? La estrategia de palabras clave. Revista de Logopedia, Foniatria, y Audiologia, 3, 195-206.
- Anula, A., Fernández-Lagunilla, M., Belinchón, M., Revilla, A. y Heras, L. (2006) Introducción a Don Quijote de la Mancha de Fácil Lectura. Fundación Universidad Autónoma de Madrid.
- Gutiérrez, A. (2007). El futuro de la educación del sordo. Y mientras, algunos retos, necesidades y demandas del presente. Psicología Educativa, 13 (1), 5-34.
- Villalba, A., Ferrer, A., y Asensi, M^a. C. (2005). La lectura en los sordos prelocutivos. Propuestas para un programa de entrenamiento. Madrid: Entha Ediciones.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts inicialment recollits en la guia docent

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

El desenvolupament de sessions s'adaptarà a un format presencial o en línia d'acord amb les decisions que adopte la Comissió de Coordinació Acadèmica en virtut de la situació sanitària i les directrius rebudes per part de rectorat.

En un format d'ensenyament presencial es mantindria allò estipulat en la guia docent, excepte condicionants relatius a potencials establiments de restriccions de mobilitat a partir de determinades hores que impediren el compliment de l'horari previst per a classes.

En un format d'ensenyament en línia es reduiria en un terç la quantitat d'hores dedicades a activitats presencials de caràcter síncron. Una vegada modificat el volum de treball quedaria de la següent forma quant a activitats/hores: 1) classes teoricopràctiques 24, 2) Elaboració de treballs en grup 30, 3) elaboració de treballs individuals 10, 4) estudi i treball autònom 30, 5) lectures del material complementari 30, 6) preparació de classes de teoria 15, 7) preparació de classe pràctiques i de problemes 11 hores.

3. METODOLOGIA DOCENT

Si s'haguera de desenvolupar la matèria en format en línia, la metodologia comprendrà: pujada de materials i proposta d'activitats mitjançant aula virtual, videoconferències síncrones i asíncrones amb BBC, debats en fòrum d'aula virtual de manera asíncrona. Les tutories es desenvoluparan en qualsevol cas per videoconferència.

4. AVALUACIÓ

En un format d'ensenyament presencial es mantindria allò estipulat en la guia docent.

En un format d'ensenyament en línia es veuria modificada l'avaluació, suprimint-se la prova final. En el seu lloc es procediria a valorar el 100% a través d'avaluació contínua mitjançant: a) Treball en grup amb presentació oral (50%), b) Realització d'activitats (tasques i qüestionaris) proposades mitjançant aula virtual 30%, c) Participació activa en les sessions síncrones i en els mitjans asíncrons (fòrums) 20%

5. BIBLIOGRAFIA

En un format d'ensenyament en línia se suprimiria l'ús de les referències bàsiques al no poder consultar-se en línia. El professor proveiria de documentació de suport mitjançant aula virtual per a la preparació de tasques i activitats.